

La corrupció a Catalunya: *percepcions i actituds ciutadanes*

Fitxa tècnica

Estudi fet sobre una mostra de 800 enquestes telefòniques amb afixació proporcional a majors de 18 anys, durant els dies 10 a 18 de novembre de 2014.

La percepció dels nivells de corrupció

Un 88,9% dels enquestats considera que la corrupció a Catalunya és un problema molt o bastant greu, mentre que un 9,9% estima que ho és poc o gens.

El 82,3% de la població enquestada creu que actualment a Catalunya hi ha molta o bastanta corrupció, i un 14% considera que n'hi ha poca o gens.

El 53,5% creu que en els últims anys la corrupció a Catalunya ha augmentat, un 4% creu que ha disminuït i un 37,8% que s'ha mantingut.

La ciutadania

Un 77,5% pensa que els catalans són molt o bastant honestos, mentre que el 12,2% considera que ho són poc o gens.

El 80,4% considera que els catalans en general compleixen les lleis molt o bastant, el 13,7% creu que poc o gens.

En el supòsit que l'interpel·lat hagués comès una infracció de trànsit que suposaria la pèrdua de punts del carnet de conduir el 87,4% assumiria que li traguessin els punts, el 5,5% acordaria amb un familiar que conduïa ell i l'1,1% compraria punts per internet.

Concepte de corrupció

El 15,1% dels enquestats accepta que un alt càrrec admeti com a regal una caixa de vi d'una empresa i un 13,3% veu acceptable que una persona que treballa al sistema sanitari públic ajudi a un familiar a saltar-se la llista d'espera. Entre les conductes menys tolerades només un 1,3% veu acceptable que un funcionari faci servir un bé públic per a una finalitat privada i un 2,5% o que un polític doni suport a un projecte per beneficiar a un grup econòmic en atenció al suport que aquest ha donat al seu partit.

Entre les conductes llistades que més justificació reben, la d'empadronar a un fill a casa dels avis per tal que l'acceptin a l'escola desitjada. (30,8%) o bé contractar un servei sense factura

per estalviar-se l'IVA (11,5%), mentre que el 20,9% també justifica trucar a un metge amic per evitar la llista d'espera.

Hi ha un 5,5% d'enquestats que creuen que no és una conducta corrupta que un polític voti un projecte per afavorir l'empresa del seu fill mentre que, per al 4,1%, que un empresari pagui per obtenir un contracte públic tampoc és una conducta corrupta. El 39,8% no aprecia corrupció en el fet que un directiu d'una empresa privada accepti regals d'una empresa proveïdora, el 29,5% no veu corrupte que un metge de la sanitat pública faci un viatge pagat per un laboratori farmacèutic i el 23,4% no considera corrupte que un funcionari realitzi activitats electorals durant el seu temps de treball.

La política

El 55% creu que els partits polítics a Catalunya es financen il·legalment. El 88,6% pensa que el fet que els partits polítics rebin finançament privat pot acabar influint en les seves decisions posteriors quan són al govern. El 41,5% opina que a Catalunya els càrrecs polítics són molt o bastant honestos, mentre que el 53,5% creuen que no son poc o gens honestos.

El 88,1% dels enquestats estan poc o gens d'acord amb que els polítics fan el que cal per aturar la corrupció. El 66,9% estan poc o gens d'acord en que els nomenaments en l'administració pública es basen en el mèrit i la capacitat. El 74,8% creu que hi ha manca de transparència en les decisions públiques. El 82,9% opina que hi ha un vincle massa estret entre política i negocis. El 90,1% diuen que els polítics no donen prou explicacions sobre la seva gestió.

A la pregunta sobre el principal motiu que porta a la majoria de candidats a presentar-se a unes eleccions, els enquestats el 31,5% van respondre pel poder i la influència que s'obté a través del càrrec en primer o segon lloc. El segon motiu més triat és per la possibilitat de defensar els interessos dels ciutadans amb un 26,4%.

En el supòsit que el partit que voldria votar es veiés afectat en casos de corrupció però durant el seu mandat hagués aconseguit disminuir l'atur i millorar la situació econòmica, el 26,8% el continuaria votant, mentre que el 40,6% votaria un altre partit, el 12,3% s'abstindria i el 12% votaria en blanc.

Les administracions públiques

El 63,6% considera que a Catalunya el personal al servei de l'administració és molt o bastant honest.

Els enquestats creuen que el servei públic on la corrupció està més estesa és el d'obres públiques (87,8%), en segon lloc el d'urbanisme (80,9%) i, en tercer, el de justícia (62,4%).

Els partits polítics (85,3%), les entitats financeres(84,3%), els sindicats (72,9%) i els ajuntaments (68,4%) són les institucions on la corrupció està més estesa per als interpel·lats.

Per als enquestats, l'activitat pública en la que la corrupció està més estesa és en els contractes públics (78,5%), en la concessió de llicències (73,1%), en les subvencions a entitats (67,8%) i en la selecció de personal (67,6%), per aquest ordre.

El 74,1% creu que les administracions públiques tracten de forma privilegiada les persones i entitats afins al govern.

Les empreses i els mitjans de comunicació

El 91,3% considera que hi ha grups d'interès que influeixen en les decisions públiques i el 93,7% creu que s'haurien de regular l'activitat d'aquests grups.

El 58,3% opina que la informació que ofereixen els mitjans de comunicació sobre els casos de corrupció és poc o gens objectiva.

Transparència i conflicte d'interès

El 65,5% opina que les administracions públiques catalanes són poc o gens transparents.

*En el supòsit que l'ajuntament es negués a lliurar una informació sol·licitada, el 39,5% diu que esgotaria totes les vies possibles, el 26,4% posaria una queixa a la bústia de l'ajuntament, el 24,4% posaria un recurs administratiu i el 19,4% ho denunciaria a través de les xarxes socials o a través dels mitjans de comunicació.

*Quan una institució no dona la informació que se li demana el 48,3% creu que és perquè tenen alguna cosa a amagar, el 25,9% perquè no serà sancionada si la neguen i el 23,9% perquè és costós i complicat.

El principal motiu que podria portar a un servidor públic a afavorir els interessos privats per sobre de l'interès general són els interessos econòmics propis per al 42,4%, per al 15,1% són per pressions dels grups econòmics o de pressió (lobbies), mentre que per al 14% el motiu seria per relacions familiars, amistats o personals.

El 92,8% dels enquestats creu que el patrimoni i l'activitat econòmica dels càrrecs públics hauria d'estar controlat per un organisme independent. El 78,8% opina que el patrimoni de la família del polític també hauria d'estar controlat per un organisme independent.

---

* Preguntes amb multiresposta

La lluita contra la corrupció

La reacció d'institucions i de partits quan hi ha indicis de corrupció que afectin un dels seus càrrecs públics per al 90,3% dels preguntats hauria de ser apartar-lo de les seves funcions fins que hi hagi sentència, per al 6,1% s'hauria de mantenir fins que hi hagi sentència.

Els interpel·lats es plantejarien no denunciar un cas de corrupció del qual tenen coneixement, en primer lloc, per la dificultat d'obtenir proves (41,3%), en segon, perquè és massa complicat (20,9%) i, en tercer, per por a represàlies (15,1%).

El 57,5% dels enquestats han sentit a parlar de l'Oficina Antifrau de Catalunya.